

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 66.375/1/V
van 31 juli 2019

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft mobiliteitsmaatregelen en andere bepalingen’

Op 19 juni 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege^(*) verlengd tot 5 augustus 2019, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft mobiliteitsmaatregelen en andere bepalingen’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 23 juli 2019. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Peter SOURBRON, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 juli 2019.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de verkiezingen van 26 mei 2019 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe verscheidene wijzigingen aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 ‘houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse Overheid’ (hierna: het Vlaams personeelsstatuut).

Met betrekking tot de mobiliteit van de personeelsleden bevat het ontwerp bepalingen over de toekenning van een fietsvergoeding (artikelen 10, 21 en 27 van het ontwerp), over het abonnement voor het openbaar vervoer naar en van de plaats van tewerkstelling (artikel 24) en over de toekenning van een forfaitaire vergoeding voor het thuis opladen van een volledig elektrisch of plug-in hybride dienstvoertuig (artikel 22). Het ontwerp regelt tevens de financiering van de oplaadinfrastructuur (artikel 29) en de integratie van de vergoedingsregeling voor buitenlandse dienstreizen (artikel 23).

Daarnaast voorziet het ontwerp op een divers aantal vlakken in wijzigingen van het Vlaams personeelsstatuut :

- het terugkeerrecht naar de oorspronkelijke betrekking voor titularissen van topkaderfuncties die met verlof zijn voor de uitoefening van een ambt op een kabinet, wordt opgeheven (artikel 2);
- voor bepaalde statutaire en contractuele functies wordt uitdrukkelijk voorzien in een nationaliteitsvereiste (artikelen 3 en 14);
- de evaluatieprocedure op het einde van de proeftijd en de schriftelijke evaluatieprocedure worden verduidelijkt (artikelen 5, 7 en 8);

- de salarisschaal bij herplaatsing en de horizontale mobiliteit van ambtenaren die naar de diensten van de Vlaamse overheid overgeheveld worden van de provincies of in het kader van een staats hervorming wordt behouden (artikel 16);
- de verloning van jobstudent-arts als “consultatiebureau-arts” wordt verhoogd (artikel 17);
- de jeugdzorgtoelage wordt uitgebreid naar administratieve medewerkers van de niveau’s C en D met baliefunctie (artikel 19);
- het opvangverlof en het pleegouderverlof worden afgestemd op de wet van 6 september 2018 ‘tot wijziging van de regelgeving met het oog op de verstrekking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof’ (artikelen 32 tot 36);
- het politiek verlof wordt gewijzigd in het licht van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ waarbij de openbare centra voor maatschappelijk welzijn verregaand werden geïntegreerd in de gemeentebesturen (artikelen 37 tot 39);
- een dienstvrijstelling van 20 dagen wordt ingevoerd voor medische onderzoeken en psychologische begeleiding in het kader van transgenderzorg (artikel 41);
- een overgangsmaatregel wordt ingesteld waarbij vastbenoemde ambtenaren of ambtenaren op proef die onderdaan zijn van het Verenigd Koninkrijk tijdelijk gelijkgesteld worden met onderdanen van de Europese Unie (artikel 42).

4. Het ontworpen besluit vindt, wat betreft de bepalingen die betrekking hebben op het personeel van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, rechtsgrond in artikel 87, §§ 1 en 3, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

In zoverre het ontworpen besluit van toepassing is op de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vindt het rechtsgrond in artikel III.23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van de genoemde agentschappen waarbij de bepalingen van het Bestuursdecreet van toepassing worden gemaakt op de betrokken agentschappen.

In zoverre het ontworpen besluit van toepassing is op het personeel van de strategische adviesraden, vindt het eveneens rechtsgrond in het voormelde artikel III.23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van die raden waarbij de bepalingen van het Bestuursdecreet van toepassing worden gemaakt op de betrokken raden.

Wat betreft de toepassing op het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, vindt het ontworpen besluit rechtsgrond in artikel 67, § 2, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het Gemeenschapsonderwijs’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 3 en 42

5.1. Artikel 3 van het ontwerp strekt tot het invoeren van een nationaliteitsvereiste in het Vlaams personeelsstatuut waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen statutaire en contractuele functies. De ontworpen regeling behoudt statutaire functies die een rechtstreekse of onrechtstreekse deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag inhouden of werkzaamheden omvatten die strekken tot de bescherming van de algemene belangen van de Vlaamse Gemeenschap, voor aan Belgen. De overige statutaire functies staan open voor Belgen, burgers van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna: EER) en burgers van de Zwitserse Bondsstaat. Voor contractuele functies geldt in beginsel geen nationaliteitsvereiste, tenzij deze functies een rechtstreekse of onrechtstreekse deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag inhouden of werkzaamheden omvatten die strekken tot de bescherming van de algemene belangen van de Vlaamse Gemeenschap, in welk geval ze worden voorbehouden aan Belgen.

Artikel 42 van het ontwerp voorziet in een overgangsmaatregel voor vastbenoemde ambtenaren of ambtenaren op proef die onderdaan zijn van het Verenigd Koninkrijk in geval het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie de Unie verlaat zonder dat een akkoord als bedoeld bij artikel 50, lid 2, van hetzelfde verdrag is gesloten. Die ambtenaren worden tot 31 december 2020 gelijkgesteld met onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie.

5.2. Om toelichting gevraagd over de draagwijdte van de ontworpen bepalingen, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“De nationaliteitsvereiste is thans niet expliciet opgenomen in het VPS.

Door de samenlezing van artikel 10 van de Grondwet (alleen de Belgen zijn benoembaar tot ambtenaar) en het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Economische Ruimte (= de EU-lidstaten + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) kunnen enkel personen met de nationaliteit van één van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte benoemd worden als ambtenaar bij de diensten van de Vlaamse overheid.

Voor een contractuele indienstneming geldt deze nationaliteitsvoorwaarde niet.

Bovendien bepaalt artikel III 1 §4 VPS thans dat, in overeenstemming met de interpretatie van het Hof van Justitie, ‘de functies waarvoor in de functiebeschrijving en het profiel bepaald wordt dat zij een rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming aan de uitoefening van het openbaar gezag inhouden of die werkzaamheden omvatten strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de Vlaamse Gemeenschap, voorbehouden worden voor Belgen.’.

Uit het voorgaande volgt dat voor aanwervingen bij de diensten van de Vlaamse overheid volgende voorwaarden gelden inzake de nationaliteit:

- voor statutaire en contractuele functies zoals omschreven in het huidige artikel III 1, § 4, van het VPS: Belg zijn;

- voor andere statutaire functies: burger zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse Bondsstaat (toepassing van Grondwet + vrij verkeer van werknemers);

- voor andere contractuele functies: geen nationaliteitsvereiste (geen beperking).

De huidige wijziging aan artikel III 1, § 1, 3° verduidelijkt de nationaliteitsvoorwaarde voor statutaire en contractuele functies en integreert de inhoud van artikel III 1 § 4.

Deze aanvulling is niet de aanleiding voor de maatregelen in geval van een harde brexit, zoals voorzien in het ontworpen artikel 42.

Bij een volledige uitstap van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie zullen ambtenaren die enkel onderdaan zijn van het Verenigd Koninkrijk niet meer voldoen aan de nationaliteitsvereiste. Op basis van artikel XI 3, 2° VPS komt ambtshalve een einde aan de hoedanigheid van ambtenaar wanneer men niet meer voldoet aan de nationaliteitsvereiste. Daarom wordt tijdelijk van 29 maart 2019 tot 31 december 2020 een ambtenaar die onderdaan is van het Verenigd Koninkrijk gelijkgesteld met een onderdaan van de Europese Unie zodat zijn vaste benoeming tot die datum gevrijwaard blijft. Daardoor wordt tijdelijk de vaste benoeming behouden of, kan men, wanneer men reeds ambtenaar op proef is, nog vastbenoemd worden. Voor nieuwe indiensttredingen of statutariseringen geldt de overgangsmaatregel niet. Voor het onderwijzend personeel en het personeel van de lokale besturen werd een soortgelijke regeling uitgewerkt in het decreet betreffende tijdelijke maatregelen als het Verenigd Koninkrijk zich terugtrekt uit de Europese Unie zonder akkoord (Kaderdecreet voor een no-deal brexit van 13 maart 2019).

Op 13 maart keurde het Vlaams Parlement het kaderdecreet voor een no-deal brexit goed. Dit decreet voorziet een tijdelijke overgangperiode voor Britse burgers en bedrijven op voorwaarde dat de Britse overheid hetzelfde voorziet voor Vlaamse burgers en bedrijven.

Zolang er geen goedgekeurd akkoord is tussen het VK en de EU, blijft de kans op een no-deal brexit bestaan. Een brexit zonder akkoord betekent dat van de ene op de andere dag het VK een derde land zou worden, en dat voor de toepassing van Europese, federale en Vlaamse regelgeving teruggevallen wordt op de regelgeving voor derdelanders. Dit kan zware en negatieve gevolgen hebben. Voor het algemeen belang maar ook voor particuliere belangen van zowel Britse als Vlaamse burgers en bedrijven. Ook komt de vlotte administratieve afhandeling van dossiers in het gedrang.

Vlaanderen voorziet daarom een decreet dat ervoor zorgt dat de meest ernstige schokken van een no-deal brexit opgevangen worden. Het Vlaams decreet voorziet – op voorwaarde van wederkerigheid van het VK – een overgangperiode tot 31 december 2020 die burgers, bedrijven en administratie toelaat zich aan de nieuwe situatie aan te passen en die overheden toelaat internationale akkoorden te sluiten of verdere afspraken te maken. Er worden maatregelen genomen op het vlak van fiscaliteit, integratie- en inburgeringsbeleid, economische migratie, sociale zekerheid, onderwijs en tewerkstelling overheidsperoneel.

Op vlak van onderwijspersoneel garandeert het decreet, door gelijkstelling van de VK-onderdaan met een onderdaan van een lidstaat van de EU, dat elk personeelslid dat op de datum van brexit als tijdelijke of vastbenoemde tewerkgesteld is in een onderwijsinstelling voor de duur van de overgangperiode tot 31 december 2020 hun tewerkstelling zullen kunnen verderzetten en blijvend financiering of subsidiëring zullen kunnen ontvangen. Zonder deze maatregel zouden VK-burgers dit recht verliezen na de

datum van terugtrekking, aangezien ze niet langer aan de nationaliteitsvereiste van EU-burger zullen voldoen.

Deze nationaliteitsvereiste geldt ook voor personeel van lokale en provinciale besturen in Vlaanderen. Omwille hiervan wordt in het decreet een gelijkaardige bepaling voorzien zodat de rechten van VK-burgers die, op de datum van terugtrekking van het VK uit de EU, tewerkgesteld zijn bij een lokaal of provinciaal bestuur beschermd worden, en ze hun arbeidsfunctie kunnen blijven uitvoeren gedurende de overgangperiode.

Ook de federale overheid heeft stemde een wet met brexit-maatregelen, nl. de wet van 3 april 2019 betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie”.

5.3. Vooreerst dient te worden opgemerkt dat het krachtens artikel 10, tweede lid, van de Grondwet aan de decreetgever, en niet aan de Vlaamse Regering, toekomt om de uitzonderingen op het bij die bepaling ingestelde nationaliteitsvereiste te regelen.¹

Daarenboven moet erop worden gewezen dat van het nationaliteitsvereiste, onder voorbehoud van hetgeen voortvloeit uit het recht van de Europese Unie,² slechts kan worden afgeweken in “bijzondere gevallen”, die telkens *in concreto* moeten worden omschreven, wat uitsluit dat de verhouding tussen de grondwettelijke regel en de uitzondering geheel wordt omgekeerd.³ In dit verband kan worden verwezen naar advies 35.857/VR, waarin het volgende wordt opgemerkt:

“5. De in artikel 10, tweede lid, van de Grondwet aan ‘de wet’ verleende bevoegdheid heeft betrekking op ‘bijzondere gevallen’. Uit die woordkeuze blijkt dat een afwijking van het nationaliteitsvereiste slechts kan worden toegestaan gelet op de eigen kenmerken van elke soort ‘bediening’ afzonderlijk. De wetgever kan m.a.w. niet op een algemene wijze afwijken van het beginsel dat de Belgische nationaliteit vereist is, maar hij moet zijn bevoegdheid telkens *in concreto* uitoefenen.⁴

¹ Adv.RvS 35.857/VR van 9 oktober 2003 over een voorontwerp van decreet ‘tot verruiming van de nationaliteitsvoorwaarde voor de toegang tot vaste betrekkingen in sommige Vlaamse openbare diensten’, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-04, nr. 2055/1, p.18, opmerking 3, adv.RvS 39.433/3 van 6 december 2005 over een ontwerp dat heeft geleid tot het Vlaams personeelsstatuut, opmerking 7; adv.RvS 43.608/3 van 23 oktober 2007 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007 ‘houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en houdende enkele bepalingen betreffende de rechtspositie van de secretaris en de ontvanger van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’, opmerking 13; adv.RvS 60.622/3 van 9 januari 2017 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2017 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de dienstreizen en andere bepalingen’, opmerking 7.

² Uit het beginsel van vrij verkeer van werknemers en eruit afgeleide bepalingen van Europees recht vloeit voort dat enkel functies die een deelneming aan de uitoefening van het openbaar gezag inhouden, mogen worden voorbehouden aan burgers van de betrokken staat en derhalve niet moeten (maar wel kunnen) worden opengesteld voor burgers uit andere lidstaten van de Europese Unie en ermee gelijkgestelde landen. Andere functies moeten zonder meer worden opengesteld voor deze burgers (zie w.b.t. België: HvJ 17 december 1980, *Commissie v. België*, C-149/79, *Jur.* 1980, I-3881; HvJ 26 mei 1982, *Commissie v. België*, *Jur.* 1982, 1845; HvJ 2 juli 1996, *Commissie v. België*, C-173/94, *Jur.* 1996, I-3285; B. WEEKERS, “de toegang van niet-Belgen tot de Belgische publieke sector”, *TBP* 2005 (5), 9-11).

³ Adv.RvS 35.857/VR van 9 oktober 2003 over een voorontwerp van decreet ‘tot verruiming van de nationaliteitsvoorwaarde voor de toegang tot vaste betrekkingen in sommige Vlaamse openbare diensten’.

⁴ *Voetnoot 2 van het aangehaalde advies*: Zie R.v.St., advies 26.661/1/V van 7 augustus 1997 over een voorstel van decreet houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst, *Parl.St.*, VI. Parl., 1996-97, nr.720/2, p. 22.

Weliswaar verzet artikel 10, tweede lid, zich niet tegen het verlenen van de afwijking voor categorieën van overheidsbetrekkingen. Niettemin moet de wetgever nauwkeurig aangeven voor welke bijzondere gevallen het voorrecht van de Belgen moet zwichten. Een wet, een decreet of een ordonnantie die in een uitzondering op de regel zou voorzien, zonder het geval of de gevallen voldoende nauwkeurig te omschrijven, is niet verenigbaar met de Grondwet.⁵

Bovendien volgt uit de door de Grondwet gevestigde verhouding tussen het beginsel en de uitzondering, met betrekking tot de benoembaarheid tot burgerlijke en militaire bedieningen, dat de wetgever niet zover mag gaan dat de gelijkstelling van vreemdelingen met Belgen het beginsel wordt, en het voorrecht van de Belgen de uitzondering^{6,7}.

De artikelen 3 en 42 van het ontwerp zijn strijdig met artikel 10, tweede lid, van de Grondwet en kunnen derhalve geen doorgang vinden. De ontworpen regeling kan immers niet aangenomen worden door de Vlaamse Regering. Ook zou uit die regeling voortvloeien dat burgers die geen burger zijn van een lidstaat van de Europese Unie, van een staat behorende tot de EER of van de Zwitserse Bondsstaat, toegang hebben tot niet nader omschreven functies bij de diensten van de Vlaamse overheid.⁸

Het komt enkel aan de decreetgever toe om de nodige maatregelen te nemen, met inachtneming van het voormelde grondwetsartikel.

Artikelen 7 en 8

6. Artikel 7 van het ontwerp beoogt de procedure te verduidelijken voor een schriftelijke evaluatie als een mondeling evaluatiegesprek niet mogelijk is. De schriftelijke evaluatie wordt voorzien in artikel IV 4, derde lid, van het Vlaams personeelsstatuut. De ontworpen bepaling dient dan ook te worden toegevoegd aan het derde – en niet het tweede – lid van het voormelde artikel.

Bijgevolg dient ook in het ontworpen artikel IV 5, § 1, eerste lid, 3°, van het Vlaams personeelsstatuut (artikel 8 van het ontwerp) de zinsnede “vermeld in artikel IV 4, tweede lid” te worden vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel IV 4, derde lid”.

⁵ Voetnoot 3 van het aangehaalde advies: Zie R.v.St., advies 18.564/2 van 11 juli 1988 over een wetsvoorstel op de gelijkstelling en de gelijke behandeling van vreemdelingen en Belgen, *Parl.St.*, Kamer, B.Z. 1988, nr.331/2, p. 2.

⁶ Voetnoot 4 van het aangehaalde advies: Zie hetzelfde advies, *ibid.*

⁷ Adv.RvS 35.857/VR van 9 oktober 2003, *l.c.*, p.19-20.

⁸ Overigens kan worden opgemerkt dat het in artikel 3 van het ontwerp gemaakte onderscheid tussen statutaire en contractuele functies niet relevant lijkt, nu het nationaliteitsvereiste ook geldt voor contractuele functies (zie hieromtrent: C. HOREVOETS, “La condition de nationalité comme condition d’accès aux emplois publics”, in *Les agents contractuels dans la fonction publique régionale*, Brussel, 1997, 248; B. WEEKERS, “De toegang van niet-Belgen tot de Belgische publieke sector”, *T. Gem.* 2005, (5) 7, inzonderheid randnummer 9 en J. VELAERS, *De grondwet. Een artikelsgewijze commentaar*, Brugge, die Keure, 2019, 182, randnummer 85).

Artikel 14

7. Uit opmerking 5.3 volgt dat de verwijzing naar het nationaliteitsvereiste van artikel III 1, § 1, 3° moet worden geschrapt uit het ontworpen artikel VI 3ter van het Vlaams personeelsstatuut.

Artikel 18

8. De nieuwe tabel in het ontworpen artikel VII 22, § 2, van het Vlaams personeelsstatuut is eveneens opgenomen in een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de uitvoering van het sectoraal akkoord 2017-2019’ (adviesaanvraag nr. 66.417). De gemachtigde heeft in het kader van voormelde adviesaanvraag verklaard dat artikel 18 uit het voorliggende ontwerp kan worden weggelaten.

Hiermee kan worden ingestemd.

Artikel 22

9. Op grond van het derde lid van het ontworpen artikel VII 82*bis* van het Vlaams personeelsstatuut kan het personeelslid dat met toepassing van artikel V 12*bis* of VII 109*sexies* van het Vlaams personeelsstatuut beschikt over een volledig elektrisch dienstvoertuig of een dienstvoertuig dat een plug-in hybride is, geen aanspraak maken op de vergoeding, vermeld in het eerste lid. Het ontworpen vierde lid beoogt te voorzien in een uitzondering op deze bepaling, waarbij de bedoelde personeelsleden de vergoeding wel ontvangen in afwachting van de installatie van een thuislaadpunt. Het vierde lid dient dan ook te worden voorafgegaan door de zinsnede “In afwijking van het derde lid” in plaats van “In afwijking van het eerste lid”.

Artikel 23

10. Voor de terugbetaling van de overnachtingskosten en het bepalen van de fortaitaire verblijfsvergoeding (ontworpen artikelen VII 85*septies*, eerste lid, en VII 85*novies*, § 1, eerste lid, van het Vlaams personeelsstatuut) wordt verwezen naar “de tabel van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking”.

Op de vraag waar deze tabel kan worden teruggevonden, antwoordde de gemachtigde:

“De tabel met de federale bedragen wordt vastgesteld bij besluit van de minister van Buitenlandse Zaken houdende vaststelling van verblijfsvergoedingen toegekend aan personeelsleden en afgevaardigden van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking die zich in officiële opdracht naar het buitenland begeven of zetelen in internationale commissies. Het laatste ministerieel besluit met de actuele bedragen van de verblijfsvergoedingen dateert van 2 juli 2018 en werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 juli 2018 (p. 54280). De tabel met de

bedragen (per land) van de dagvergoeding (verminderd met de werkgeversbijdrage in een maaltijdcheque -€5,91) en de maximale bedragen voor logies en ontbijt wordt vervolgens (in het Nederlands) gepubliceerd op onze webpagina inzake de vergoedingen voor buitenlandse dienstreizen: <https://overheid.vlaanderen.be/buitenlandse-dienstreizen>.”

Het verdient aanbeveling, ter bevordering van de rechtszekerheid, deze regelgeving door verwijzing verder te preciseren, dan wel in een eigen autonome regeling te voorzien.

Artikel 44

11. Naar luid van artikel 44, eerste lid, van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking “op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van goedkeuring ervan”.

In dit verband moet worden opgemerkt dat een inwerkingtreding waarbij de datum van goedkeuring van het besluit door de Vlaamse Regering als uitgangspunt wordt genomen, dient te worden vermeden. Die regeling strookt niet met de vereisten inzake rechtszekerheid en transparantie: zolang het besluit niet is bekendgemaakt, weten de burgers immers niet dat het besluit is aangenomen en wanneer het door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Indien het bij de bekendmaking reeds in werking is getreden, konden zij dat niet eerder weten, terwijl dergelijke retroactieve werking in beginsel is verboden. Overigens doet zo een wijze van inwerkingtreding ook problemen rijzen ten aanzien van artikel 190 van de Grondwet naar luid waarvan “[g]een wet, geen besluit of verordening van algemeen, provinciaal of gemeentelijk bestuur (...) verbindend [is] dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij de wet bepaald”. Overigens doet zo een wijze van inwerkingtreding ook problemen rijzen ten aanzien van artikel 190 van de Grondwet naar luid waarvan “[g]een wet, geen besluit of verordening van algemeen, provinciaal of gemeentelijk bestuur (...) verbindend [is] dan na te zijn bekendgemaakt in de vorm bij de wet bepaald”.

Opdat het te nemen besluit zou voldoen aan de eisen inzake rechtszekerheid, is het nodig om de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van besluiten te laten gelden (dit is op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad) of, zo daarvoor een verantwoording bestaat, te bepalen dat het besluit in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT